

Úr kvikmyndaleiðangrinum í óbyggðir Íslands: Sally Potter lengst til vinstrí, Guðný Halldórsdóttir lengst til hægri. Við hættum okkur ekki út í að naðgreina miðjumanneskjurnar. Ljós.: Babette Mangolte.

Lindsey Cooper

– músikant og róttaek kvenréttindakona –

EKKI VEIT ÉG HVORT FÓLK ALMENNT man eftir hingaðkomu bresks hóps kvenna sem fékk nokkrar íslenskar til liðs við sig og trommaði upp í óbyggðir til kvíkmyndatöku, og ekki ófrægari manneskja en kvíkmyndaleikkonan Julie Christie var í hópnum. Inni á íslenskum jöklum var sem sagt tekinn hluti kvíkmyndarinnar *The Gold Diggers* (Gullgrafararnir) á því herrans ári 1982 og nú á nýbyruðu ári barst oss hljómplata með kvíkmyndatónlist Gullgrafaranna, sem reyndar kom út í fyrra. Kvíkmyndin er unnin af konum eingöngu og er tónlistin eftir Lindsey Cooper, þá góðu og einstökum tónlistarkonu, textarnir eftir Sally Potter, en kvíkmyndahandritið er eftir þær stöllur ásamt Rose English. Sumir muna eftir þeim stöllum úr hljómsveitinni *The Feminist Improvising Group* sem hingað kom árið 1978 og vakti mikla athygli.

The Gold Diggers er önnur sólóplata Lindsey Cooper. Áður kom út *Rags* (Tuskur), sem er tónlist við kvíkmynd um konur sem unnið hafa í vefnaðariðnaði, allt frá dögum iðnbýtingarinnar. Nú eins og alltaf áður er ekki hægt að afgreiða tónlist hennar

með að flokka hana undir sérstaka tónlistarstefnu. Hún sækir víða fanga, auðvitað mest til sjálfrar sín, en eitt er öruggt: þemad í tónlist Lindsey Cooper er alltaf róttækt, tengt kvennabaráttu og vinstri pólitisk, og frumleg og framsækin er hún svo sannarlega, en í leiðinni regluglegra ljóðræn.

Tónlist Gullgrafaranna minnir man töluvert á lög Kurts Weil + framúrstefnudjass + klassík + dægurlög allra tíma. Hljómpatán inniheldur tólf lagatitla og er þar m.a. að finna *Iceland*, mannsraddirlaust (instrumental) stemmingslag úr íslenskri náttúru og bara töluvert þjóðlegt á okkar vísu. 4 laganna eru sungin, en 8 einungis leikin, eins og þar standur.

Listahátið afþakkaði

Kvíkmyndatónlist hlýtur náttúrulega að vera mjög háð kvíkmyndinni sem hún er samin við, og ekki alltaf að hún (tónlistin) er sterkt út af fyrir sig. Hvað The Gold Diggers varðar hefur maður sterkega á tilfinningunni að tónlistin hljóti að magna mjög atburðina á hvítu tjaldinu – undirstrika þá – því að ef marka má lagatitlana og löginn sjálf lætur Lindsey Cooper einkar vel að koma til skila hugblæ og áhrifum sem skapst við hinar ýmsu aðstæður. Í sambandi við það má t.d. nefna lög eins og *Iceland*, *Celeste's room*, *Celeste's dream*, *The Ballroom*, *Melodrama*, *Ruby's gold*, *Dawn skyline* og *Horse's walz*.

Það er kannski fáránlegt, jafnvel heimskulegt, að tala svona þegar maður hefur ekki séð kvíkmyndina. Réttara væri kannski að segja að tónlistin verkar þannig á mann að maður fer að gera sér senur kvíkmyndarinnar í hugarlund og andrúmsloftið á bak við löginn. En það verður að öllum líkendum ekki á næstunni sem hægt verður að ganga úr skugga um hvort það hugarflug á sér einhverja stóð í kvíkmyndinni, því að hún á sér að því er virðist formælendur fáa hér á landi. A.m.k. afþakkaði Listahátiðarnefnd sl. vor það kostabóð að fá hingað til lands í einum pakka kvíkmyndina The Gold Diggers og númerandi hljómsveitinni Lindsey Cooper, News from Babel, á lágmarksverði. Miðað við það fyrirkomulag hefði einungis

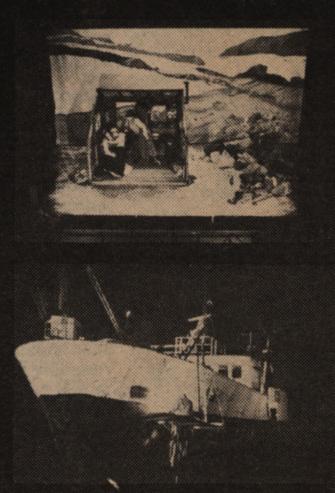

Lindsey Cooper.

burft 200 manns til að sækja sýningu á Gullgrófurunum og hljómsveitinni News from Babel til að greiða kostnaðinn. Afstaða Listahátiðarnefndar mun hafa ákváðast af því að í lesendabréfum DV og Morganblaðsins óskaði enginn eftir nærvær eða hljómlist Lindsey Cooper. Það er því greinilegt, þótt óskir í lesendabréfum séu sjaldnast tekna til greina, að þau hafa ekki áhrif.

Lítið fyrir fjlölmíðla

En snúum okkur að hljómlistarflutningi á The Gold Diggers. Hann er í höndum 5 kvenna og er Lindsey Cooper þar fjlölbrefnust: spilar á básúnu, alt- og sópransaxfón, óbó, píanó og gítar; Georgie Born á selló, gítar og bassa; Marilyn Mazur á trommur, marimba o.fl. ásláttarhljóðaferi; Eleanore Sloan á fiðlu; Kate Westbrook á tenóhorn. Tveir karlmanni koma við sögu í einu og hálfu lagi, saxofónleikarinn Lol Coxhill og píanóleikarinn Dave Holland. Hvað varðar tónlistarferil Lindsey Cooper þá vakti hún fyrst athygli með framúrstefnurokkhljómsveitinni Henry Cow, sem starfaði á arun-

um 1968-'78. Þá var hún í svíðshljómsveit Mikes Oldfield við flutning á meistaraverki hans Tubular Bells og var jafnframt eini hljóðferaleikarinn sem spilaði með honum á þeiri plötum (á bassa). Áður er nefnd The Feminist Improvising Group og News from Babel. Auk þess leikur Lindsey með hljómsveit Roberts Wyatt, áður trommara Soft Machine sem gerðist söngvari eftir að hann lamaðist í slysi, og í hljómsveit Davids Thomas söngvara í Pere Ubu, The Pedestrians, en einnig er hún mikið fengin til að útsetja músik fyrir hina og þessa. Prátt fyrir öll þessi umsvif er Lindsey Cooper litt fyrir að eiga samskipti við fjölmöldu á persónulegum grundvelli. Með tónlistinni kemur hún róttaekum skoðunum sínum á framfæri, og vísast hér með á verk hennar og líklega er í þeim efnun best að snúa sér til Grammsins eða Plötubúðarinnar á Laugaveginum.

A.

Alf

Alison Moyet

Margr áheyrilegar söngkonur komu fram á sjónarsviðið á síðasta ári og vöktu verðskuldaði athygli almennings, s.s. Cyndi Lauper, Madonna, Carmel, Sade og síðast en ekki síst hún Alison Moyet. Sú síðastnefnda sendi nýlega frá sér sína fyrstu breiðskífum, en áður gerði hún garðinn frægan í dúóinu Yazoo. Af ofan-nefndum söngkonum verður Alison að teljast þeirra kraftmest, og hefur hún eiginlega allt sem prýtt getur góða söngkonu: góðan raddstyrk, dýpt í tjáningu, mykt og fegurð, í alla jafna próttmíklum söngum.

Platan Alf ber sönghæfileikum Alison Moyet gott vitni, þó er eins og eitthvað skorti til þess að Alison fái sín fyllilega notið sem skyldi. Vil ég kenna allt of „poppuðum“ útsetningum á sumum laganna um, nokkrar eru ótrúlega sykraðar að mínu mati, en til þess að jafn blúsúð söngkona og

Alison fái að njóta sín verða útsetningar að vera einfaldar, jafnvel hráar. Það fer henni hvort tveggja vel að syngja ljúfar ball-öður sem próttmíklar rokkara, þó finnst mér hún koma hvað sterkest út í djúpum, rólegum „soul“- og blúslögum, t.d. „Where hides sleep“. Annars er það áberandi hve sum löginn bera af öðrum á Alf, bestu löginn eru All cried out, Love resurrection, Steal me blind og Where hides sleep. Í þessum lögum hæfir túlkun hennar á textunum vel en annarsstáðar nýtur hún sín engan veginn, aftur vegna vondra útsetninga þeirra Tonys Swain og Steve's Jolley, en þeir menn hafa útsett fyrir Spandau Ballet, og ber Alf því glöggt vitni, því miður.

En hvað sem öðru liður, þá gefur rödd Alison Moyet ein sér plötunnar gildi, það er ekki svo litíð, en vonandi fær konan að njóta sín betur á næstu breiðskífum sinni; annað væri helber dónaskapur gagnvart hæfileikum Alison svo og aðdáendum hennar.

Pessa mynd birtum við til að undirstrika þann fagnaðarboðskap að von er á hljómplötum frá Grace Jones í mars.